

Szerkesztőségi iroda

Sepsi-Szentgyörgyön
Csiki-utca, Matheovics-féle
ház, hová
a lap szellemi részét illető
kérdések küldendők.

Kiadó hivatal:

BERNSTEIN MÁRK
könyvnyomdája
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.
A „Háromszéki háziipar-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lapheten-
ként kétszer:
osztörtökön és vasárnap.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTEK
Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasáhnos petit-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyilttör sora 15 kr.

Vasut Háromszéken.

Sepsi-Szentgyörgy, 1879. nov. 21.

Örvendéssel hírelt lépünk meg olvasóinkat: *lesz vasut Háromszéken!* Gróf Schweinitz Gyula, hazánk erdélyrészi nemzetgazdasági hű apostola, kinek neve a közjólét előmozdítása körül mindig ott ragyog a legelső kezdeményezők között, most is kezdeményezett egy oly üdvös dolgot, mely messze fog kihatni megyénk közgazdasági emelésére. Megyénk tetterős, buzgó főispánjával egyetértve értekezlet tartatott, — mely kimondotta egy vasut szükségességét Háromszékmezejében, s annak kivitele és módzatai felől is tanácskozott. A terv jóformán készen van már, csak a legszükségesebb lépések vannak még hátra s így Háromszékre a vasut behozatala csak igen rövid idő kérdése. — Üdvözljük a derek hazafiakat, a kik ez áldásos munka kivételére vállalkoztak! Üdvözljük a nemes grófot nemes törekvésében, üdvözljük megyénk főispánját, ki kész szívet, hathatós erejével hozzájárul a jótévő munkához! Velünk együtt küldi hozzájuk az üdvözetet, a hála legmelegebb kifejezését megyénk minden lakosa, a gazdák és szegény egyaránt. Mert a terv, mely valóságra kész, áldást visz be a gazdag palotájába és a pór kunyhóba egyaránt.

Sokat panaszkodtunk közlekedésünk hiányaira, sokat panaszt a sajtó azon elhagyatottság miatt, melyet a székelyföld s különösen Háromszékmezejének lakosai a felsőbb intéző körök részéről éreztek. Újabb fordulatok álltak be. Kezdték gondolkodni néptünk anyagi helyzete javításán maga az állam s az ige testté vált. Intézetek vannak, melyek egyaránt az anyagi jólét emelésére vannak irányozva és ha ez mind nem volt elég: most itt van a közjólét fő emelvénye, itt lesz a vasut.

Mit nyerünk a vasutal Háromszéken, minő csatornája lesz ez a jólétek mezejére nézve, — nem szükség ma már bővebben fejtegetni. Hogy minő helyet fog elfoglalni Háromszékmezejében a ha-

zai vasuthálózatok között: azt, a ki megyénk geographiai fekvését, iparát, szorgalmas népét ismeri, azonnal belátja.

A mi a testnek a véredény-rendszer, az egy állam életére a közlekedési eszközök hálózata. Ha valamelyik részecskéje a rendszernek hibás vagy hiányos: az életműködés meg van bénítva.

Ezen hiányt érezzük mi, Háromszékmezejében lakossága s e miatt — eltekintve minden egyébtől — bénaságban szenved az állam is. Mert sok kincs hever nálunk paragon, elrejtve föld mélyébe, elátkozva a messze havasok erdős oldalaira, kopár gerinceire. Anyagi előhaladásunknak, kulturális fejlődésünknek mennyi tényezője pusztul el használatlannál: fa, érc, szén stb. Kis mérvű kereskedésünk nyers anyagainkkal számot sem tesz, s mellett a mire képesek volnánk s annak haszna is inkább egyesek zsebébe üti, mint a mennyiben az általános jólétet emeli. S ki ne érezné azt, hogy annak oka nagyrésztben a szállítási nehézségeiben, a gyors közlekedési eszközök hiányában tejszik. Méltán hisszük, hogy kivétel nélkül örömmel üdvözlő Háromszékmezejében minden lakója azon üdvös kezdeményezést, melyről fentebb szólánk.

Maga az értesítés, melyet a lelkes gróf Háromszékmezejében közönségéhez intéz, a következő:

„Értesíteni kívánom Háromszékmezejében közönségét, miszerint kezdeményezésem következtében a főispán úrnál Sepsi-Szentgyörgyön tartott értekezlet egy *Dereszte—Héfalva—Uzon* irányában vezető, továbbá *Földváról* kiinduló, *Sepsi-Szentgyörgy* nélf átvezetett s az előbbi vonallal való csatlakozás után a hegység alján *Nagy-Borosnyó—Zágon—Gelenze—Kézdi-Vásárhely—Bereczke* vezető másodrendű vasut kiépítésének szükségét belátván: elhatározta a szükséges előintézkedések megtételét, hogy ezen, a megye jövő felvirágzását bizonyára előmozdító vonal létesülhessen. Legközelebb

a hírlapok hasábjain az egész tervet nyilvánosságra hozom, addig az érdeklődők úgy nálam, valamint a megye főispánjánál bővebb értesülést nyelhetnek. *Bereczke*nek *Sóosmező*vel való összeköttetése tárgyalása további értekezésnek tartatott fenn. — A vonal további kiterjedése Brassómezejében illetékes helyen fog tárgyalatni.

Kelt S.-Sztgyörgyön, 1879. nov. 21-én.

Gróf Schweinitz Gyula

Ime, a nemes gróf saját értesítése. A gróf neve, az intézők erélyessége kezességét nyújtának a felől, hogy az ige rövid időn testté lesz.

Örvendünk, hogy a kellemes hírelt lapunk lephette meg először a közönséget.

H.

Oly viharos ülése régen nem volt a képviselőháznak, mint a november 18-iki. A boszniai és hercegovinai közigazgatás tekintetében szükséges intézkedések megtételéről szóló törvényjavaslatot részletben is letárgyalták és elfogadták. Vitára csak az 1. és 6. § nyujtott alkalmat. Az elsőhöz Eltes Henrik és Dárday Sándor adtak be módosítványt, mely Apponyit, Pulszkyt. de különösen Szilágyi Dezsőt szenvedélyes felszólalásra, heves kifakadásokra bírta. Az ennek folytán keletkezett személyes kérdésben való felszólalásokkal telt polemikában emlitettek kivül résztvettek Tisza Kálmán miniszterelnök és Jókai Mór. Az 1. §-t azután a miniszterelnök indítványára visszautasították a bizottsághoz. Az utolsó §-nál, melynél Molnár Aladár azt kívánta, hogy a megszavazott törvény csak 1882. decz. 31-ig maradjon érvényben, vita keletkezett, melyben a miniszterelnök és Szilágyi Dezső vettek részt. Az utolsó § megszavazása után elnök a jövő ülések napi rendjéről indítványt. Tisza Kálmán miniszterelnök a véderő bizottság jelentésének tárgyalására nézve tett indítványt, mely alkalommal Szilágyi Dezső a miniszter beszéde közben megjegyzést tevő Ormay Károlyról oly módon nyilatkozott, mely a kormánypárt tagjainak felháborodását nagy mérvben magára vonta. Szilágyi Dezső percziként nem juthatott szóhoz, a jobboldal „rendre” kiáltásai s a baloldal helyeslései közt. Végre az elnök több-

A „Nemere” tárczája.

A virágokról.

Polytatás és vége.

A fehér lilium kelet virányairól származott hozzánk s mint az ártatlanság, tisztaság jelképe mindig nagy szeretetben és tisztelőben részesült. Tiszta fehér színe bensőség hatja meg a kedélyt. A trójai ének Helenáról és Medeaéről azt mondja, hogy „arczuk rózsás, ajkuk piros volt s bőruk fehér, mint a lilium szirma.” Igyekeztek is Görögön és Róma hölgyei később a rózsá és lilium leheletszerű színeit viselhetni orczáikon; — sőt a híres „Ravissante” és az „En Rix Vilma” is ma valami ilyest akar elérni. Bölcs Salamon minden szépet a mezők liliumához és a rózsafához hasonlít s a persa költők Szádi és Hafiz csak e kettőt dicsőítik. Gyakran olvashatjuk régi hitmondákban, hogy azon a helyen, hol egy mártyr vértett el, lilium sarjzott, annak bizonyosságát, hogy a kinszenvedett ártatlan volt. A görög hitmonda szerint a lilium a Juno tejéből származott s ezen istennőnek volt szentelve. Minthogy a kereszténység némely dolgokat az ókorból is elsajátított, nem csodálkozhatni, ha a liliumot szüz Máriával hozzák kapcsolatba; régi festvényeken Mária és József közt liliumot látunk; liliumot tart kezében Gábor angyal, mikor Máriának megjelenik. Innen van az is, hogy némely lovagrendek, melyek Mária tisztelőire alapítottak, ezen jelvényt viselik. Ki ne tudná, hogy Franciaország történelmében mily nagy szerepet játszottak a liliumos Bourbonok — Legközelebről olvassuk a lapokban, hogy a spanyol király arájának: Krisztina főhercegnőnek kelengyéjének nagyrésze Bourbon-liliumokkal van hímézve.

Hanem bármennyi disznóvénnyé ékesítse is kertjeinket és virágházainkat, azért mindig a rózsá marad a virágok királynéja. Még származásának történetét is a rege a legingerelőbb köntösbe öltöz-

teti. Anakreon a rózsát habcsépből származtatja, a melyet Vénus azon perczben hullatott a földre, midőn a tenger habjaiból partra szállt. Asnor az első rózsát Háropkratesnek a hallgatás jistenének ajándékozta, a ki ezért neki megígérte, hogy a szerelmek titkait nem fogja soha elárulni. Így lón a rózsá a titoktartás jelképe. A rómaiak éttermeik felső padlatát fehér rózsával ékesítették, jelölül, hogy vendégeik tartoznak az itt hallottakat sub rosa tartani. Tirdusi persa költő szerint mielőtt Mahomed a földre szállott, Isten a paradicsomban oly átható tekintetet vetett reá, hogy a próféta homlokát ijedtetten verejték fődé el, melyet tenyérével letörölve, két csepp a földre hullott s ezek egyikéből a rizs, másikból a rózsá bokor sarjzott. Az ó-korban már nagyon divatozott az ünnepeknél a rózsá, azért vala Vénusnak és Bakhusnak szentelve. Chios szigetén még most is szokás, hogy ifjú leányok a mellettkök elmenőkre rózsakoszort hajtának, vagy a szívesen látott vendégnek nyakába akasztják. A rózsá a régiknél bátorságot jelentett. Midőn a gallok csatára szálltak, sisak helyett helyett rózsakoszort viseltek fejükön s az afrikai Scipió Hannibálon vett győzelmét következtében diadalmenetet rendezvén, a 8-ik legió rózsakoszort tartott kezében. — A rózsá az életet és halált egyformán jelképezi és ha amott a szerelem és öröm lelkében rózsák virulnak, itt a fájdalom miatt sirokra ültetik azokat. A rózsá jelentéstejles alakja által lesz az egyesülés, öröklét és viszontlátás jelvényévé.

Virágházaink egyik éke az ártatlan fehér virág myrtuszt, a melyet a boldog menyasszony szokott homlokára tenni a legboldogabb, a legmeghatóbb pillanatban. A myrtuszt a költők a szerelem, a házasság és az ártatlanság jelképeként tartják. Már a régiknél divat volt a lakodalmis ház ajtaját myrtusztákkal s a házaspárokat myrtuszt koszorúval ékíteni fel, mely szokás napjainkig fennmaradt. De myrtuszt tettek régen a sirokra is, és így, miként a rózsá, a halált is képviselte. Ereas myrtusztkoszorút viselt atyja temetésén s Elpenor és Polidor sirhalman myrtusztokorú virult. Ézért

helyezi Virgil a szerencsétlen szerelemben meghaltakat myrtusztligetbe. A keleti monda szerint mikor Ádám a paradicsomból kiűzetett, egyik kezében myrtusztágot tartott, melyet azon bokorról tört, hol Evának először szerelmet vallott.

Van egy igen kedvelt virágunk, a melyet nem annyira szép szirmai, mint inkább örököző leveleiről tartanak ma már minden házban. Ertem alatta a repkényt vagy borostyánt. Ezen növény a vén fák derekait fonja körül s sokszor oly sűrű befűdi azokat hálálóval, hogy azok elkorhadása után csak az ő karjai tartják fenn meg őket. Epen ezen sajátágaiért a költők eleitől fogva a vénülő aggrastyánhoz ragaszkodó ifjuság és hűség jelképeként tekinték s örököző lombjait az erdemesültek megkoszoruzására használták. Azonban mind e dicsőség a borostyánt tulajdonképen nem illeti, mert ő nem szeretetből, hanem csak mint elősködő növény fonja körül a vén fákat s azok nedvéből táplálkozza, halálatosságból öléseivel agyonszorítja. Likacsos fáját a régiek azért szerették, mert azt tartották róla, hogy a belőle készült kehely a vízzel kevert borból a tiszta vizet átbotcsátja magán. Nem ártana, ha napjainkban is ilyen vizet átbotcsátó pohárból ihatnók — főleg a vendéglők borait.

Szerénységével, szelidségével lep meg mindenkit a szemérmes ibolya, mely kora tavasszal egyetlen kedvelt virága épen egy a paloták tündérének, mint a kis pástorleánykának. Az ibolyát főleg a keletiek becsülik nagyra. Mohamed azt mondta róla, hogy előnyben annyira áll más növények fölött, mint az izlam más vallások fölött. — A görögöknél az ibolya halálvirág volt, mert Plutó ibolyaszedés közben ragadta el Persephonet. Az alázat, szerénység és szelidség, melylyel a költők felruházták, egészen ujkori keletű.

Említhetném még a pompás tulipánt, a mely keleten vadon nő és nálunk annyira fájban ismeretes. Európába 1550-ben került, hol csakhamar divatvirággá lett s némely ritkább fajtákat rendkívül áron fizettek. Minthogy az új virág kezdetben felette kapos volt, mert mindenki akart tulipánt-